

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Konference "Kopā pret antimikrobiālo rezistenci"

Publicēts: 15.04.2020.

Konferences "Kopā pret antimikrobiālo rezistenci" prezentācijas

Danilo Lo Fo Wong:

 [Global and European Context of AMR, WHO Recommendations to Latvia](#)

Dominique L. Monnet:

 [Antimicrobial resistance and healthcare-associated infections in the EU/EEA: most recent data from ECDC](#)

Henk Jan Ormel:

 [Global One health aspects of AMR from an agricultural perspective](#)

Onur Karatuna:

 [Practical Application of EUCAST](#)

Lars Blad:

 [Experience with Strama in Sweden](#)

Jana Feldmane:

 [Antimikrobiālās rezistences ierobežošanas un piesardzīgas antibiotiku lietošanas plāns „Viena veselība”](#)

Inta Krauja:

 [Antimikrobiālo līdzekļu patēriņš dzīvnieku veselības jomā](#)

Elīna Dimiņa:

 [Antimikrobiālā rezistence, antibakteriālo līdzekļu patēriņš un ar veselības aprūpi saistītās infekcijas Latvijā: reaģēšanas iesp](#)

Aivars Bērziņš:

 [Antimikrobiālā rezistence pārtikas ķēdē un vidē](#)

Kaspars Kovaļenko:

 [Antimikrobiālā rezistence loļojumdzīvnieku veterinārmedicīniskajā praksē](#)

Aija Vilde:

 [Perioperatīva antibiotiku profilakse](#)

Inese Sviestiņa:

 [Antimikrobiālo līdzekļu patēriņš un AMR: farmaceita perspektīva](#)

Jana Pavāre:

 [Kad bērnam ir jāizraksta antibiotikas?](#)

Zane Linde-Ozola:

 [Ar veselības aprūpi saistītu infekciju \(VASI\) kontrole. Antropoloģisks skatījums](#)

 [Pasākuma programma](#)

Danilo Lo Fo Wong ir ieguvis bioloģijas maģistra grādu Nīderlandes Vageningenas universitātē un doktora grādu veterinārajā epidemioloģijā Dānijas Karaliskajā Veterinārijas un Lauksaimniecības universitātē, Kopenhāgenā. Vairāk nekā 15 gadus *Danilo Lo Fo Wong* strādāja pārtikas nekaitīguma un zoonožu jomā, t.sk. saistībā ar antimikrobiālo rezistenci, veicot pētījumus, integrētu uzraudzību, riska novērtēšanu, avota noteikšanu, slimību uzliesmojumu atklāšanu un reaģēšanu, kā arī nodrošinot apmācības un lekcijas. 2007. gadā viņš Pasaules Veselības organizācijas (PVO) galvenajā mītnē ieņēma amatu kā PVO Globālā pārtikas izraisītu infekciju tīkla (GFM) koordinators: globālais tīkls epidemioloģijas un laboratoriju kapacitātes veidošanai. 2011. gadā *Danilo Lo Fo Wong* uzsāka darbu PVO Eiropas reģionālajā birojā kā AMR programmas vadītājs, atbildot par starpnozaru AMR darba grupas koordinēšanu, lai nodrošinātu Eiropas stratēģiskā rīcības plāna par antibiotiku rezistenci (2011.-2020. gads) un Globālā AMR rīcības plāna (2015) ieviešanu, veicinot starpnozaru koordināciju, stiprinot antibakteriālo līdzekļu patēriņa un rezistences uzraudzību, īstenojot infekciju profilakses un kontroles programmas ar „Viena veselība” pieeju, veicinot antibiotiku lietošanas pārvaldību, veicinot inovācijas un pētniecību, izglītību, izpratnes un uzvedības maiņas kampaņas, sadarbībā ar vairākiem iesaistītajiem partneriem, ekspertiem un tīkliem.

Pharm. D PhD Dominique L. Monnet ir Antimikrobiālās rezistences (AMR) un ar veselības aprūpi saistītu infekciju (ARHAI) programmas vadītājs Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrā (ECDC), Eiropas Savienības aģentūrā, kas atrodas Stokholmā, Zviedrijā. *Dominique L. Monnet* ir ieguvis farmaceita un klīniskā mikrobiologa grādus Lionas Universitātē, Francijā, vēlāk ir ieguvis izglītību slimnīcu infekciju kontrolē un epidemioloģijā. No 1993.-1995. gadam strādājis Amerikas Savienoto Valstu (ASV) Slimību profilakses un kontroles centrā (CDC), kur veica projekta I-CARE pilotpētījumu ar mērķi uzsākt AMR un antimikrobiālo līdzekļu patēriņa uzraudzību ASV slimnīcās. Laikā no 1999.-2007. gadam *Dominique L. Monnet* Dānijā koordinēja AMR un antimikrobiālo līdzekļu patēriņa uzraudzību cilvēkiem Dānijas Integrētās AMR uzraudzības un pētniecības programmas (DANMAP) ietvaros. 2007. gadā pievienojās ECDC, lai koordinētu ARHAI programmu. *Dominique L. Monnet* pētniecības intereses ietver AMR un antimikrobiālo līdzekļu patēriņa uzraudzību, saistību starp antimikrobiālo līdzekļu patēriņu un rezistenci, kā arī faktorus, kas ietekmē antibakteriālo līdzekļu izmantošanu slimnīcās un primārajā aprūpē.

Dr. med. vet. Henk Jan Ormel galvenā veterinārārsta Vecākais politikas padomnieks, Pārtikas un

lauksaimniecības Apvienoto Nāciju organizācijā. 1983. gadā absolvējis Utrehtas Universitātes veterinārmedicīnas fakultāti, Nīderlandē. Vēlāk kļuva par veterinārprakses līdzīpašnieku Nīderlandes dienvidu daļā un praktizējies kā vispārējās prakses ārsts, kas specializējies slaucamo govju, cūku un lolojumdzīvnieku ārstēšanā. 1992. gadā uzsācis darbu Nīderlandes austrumu daļā kā praktizējošs veterinārārsts un līdzīpašnieks privātp praksē. No 1995. līdz 2002. gadam *Henk Jan Ormel* paralēli veterinārārsta darbam kļuva par Nīderlandes veterināro zāļu korporācijas valdes locekli, kur no 1999.- 2002. gadam bija valdes priekšsēdētājs. 2002. gadā *Henk Jan Ormel* tika ievēlēts Nīderlandes parlamentā, ņemot vērā viņa pretējo viedokli ES politikai par dzīvnieku nevakcinēšanu pret mutes un nagu sērgu slimībām uzliesmojuma laikā. Parlamentā *Henk Jan Ormel* pārstāvējis Kristīgo demokrātu partiju, cīnoties par dzīvnieku veselību, labturību, kā arī par cilvēku medicīnas un ētikas jautājumiem, biotehnoloģiju,

Eiropas un ārlietu jautājumiem. No 2007.-2010. gadam *Henk Jan Ormel* bija Nīderlandes parlamenta Otrās palātas Ārlietu komitejas priekšsēdētājs, kā arī NATO Parlamentārās asamblejas priekšsēdētāja vietnieks no 2008.-2010. gadam. Atkāpjoties no Parlamenta 2012. gada septembrī, Viņas Majestāte Karaliene piešķīra *Henk Jan Ormel*, *Oranje Nassau* bruņinieku ordeni. 2012. gada oktobrī Nīderlandes Zemkopības ministrija *Henk Jan Ormel* norīkoja darbam Pārtikas un lauksaimniecības Apvienoto Nāciju organizācijā (FAO), kur šobrīd viņš strādā Lauksaimniecības nodaļas Dzīvnieku veselības dienestā (AGAH) par galvenā veterinārārsta vecāko politikas padomnieku un FAO AMR darba grupas koordinatoru un FAO sekretāru PVO, Starptautiskā epizootijas biroja (OIE) un FAO trīspusējās sadarbības ietvaros. *Henk Jan Ormel* pārstāv FAO Dzīvnieku veselības dienestu Globālajā programmā ilgtspējīgai lopkopībai (GASL) un ir viens no iniciatoriem mājlopu antimikrobiālajai partnerībai (LAMP), kas ir viens no GASL darbības tīkliem, sekmējot starpsektoru iesaisti cīņā ar AMR. *Henk Jan Ormel* koordinē arī FAO aktivitātes Pasaules veselības drošības programmā un PSO Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu kopējā ārējā novērtējumā.

Prof., Dr. med. Onur Karatuna studējis medicīnu Stambulas universitātē, *Cerrahpaşas* medicīnas skolā (Stambula, Turcija). 2008. gadā ieguvis izglītību medicīniskajā mikrobioloģijā *Marmara* universitātē, Medicīnas mikrobioloģijas katedrā (Stambula, Turcija). Pēc militārā dienesta un obligātā valsts dienesta pabeigšanas 2011. gadā pievienojās *Acibadem* universitātei (Stambula, Turcija) kā akadēmiskais personāls Medicīnas mikrobioloģijas katedrā. Kopš 2012. gada darbojas kā Turcijas pētījumu grupas ADTS zinātniskais sekretārs (Antimikrobiālās jutības testēšanas standartizācija), kas EUCAST (Eiropas Antimikrobiālās jutības noteikšanas komiteja) ir atzīta par Valsts antimikrobiālās jutības noteikšanas komiteju (NAC). *Onur Karatuna* pašlaik ir ESCMID pētījuma grupas par AMR uzraudzību (ESGARS) izpildkomitejas loceklis, kas kopā ar PVO un Nīderlandes Nacionālo sabiedrības veselības un vides institūtu (RIVM) koordinē kopīgo iniciatīvu Vidusāzijas un Austrumeiropas AMR uzraudzības (CAESAR) projektu. Kopš 2014. gada *Onur Karatuna* aktīvi darbojas CAESAR projekta ietvaros kā PVO AMR konsultants, lai atbalstītu CEASAR tīkla valstis centienos izveidot valsts AMR references laboratoriju, uzlabotu laboratorijas kapacitāti, standartizētu pretmikrobu jutīguma testēšanas metodes, īstenojot EUCAST metodoloģiju, uzlabotu mikrobioloģijas pakalpojumu izmantošanu un veicinātu laboratoriju tīkla izveidi, lai nodrošinātu nacionālo AMR uzraudzību, tādejādi iegūstot reprezentatīvus un ticamus AMR datus. 2016. gadā viņš kļuva par CAESAR koordinācijas grupas locekli un 2018. gadā uzsāka darbu EUCAST attīstības laboratorijā (EDL), Vaksjo, Zviedrijā, kas ir valsts references laboratorija antimikrobiālās jutības noteikšanai, kā arī EUCAST metodoloģijas pētniecības un attīstības laboratorija. *Onur Karatuna* pētniecības intereses ietver antimikrobiālās jutības noteikšanas metodes, rezistences mehānismu noteikšanu, rezistences epidemioloģiju un uzraudzību, kā arī inovatīvas tehnoloģijas AMR noteikšanai.

Dr. Lars Blad ir starptautisks AMR politikas eksperts, Zviedrijas stratēģiskās programmas par racionālu antimikrobiālo vielu lietošanu un rezistences uzraudzību (STRAMA) priekšsēdētājs, infekcijas slimību speciālists ar vairāk nekā 15 gadu pieredzi darbā ar infekcijas slimībām un antimikrobiālo rezistenci (AMR) reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī. *Lars Blad* ir Zviedrijas AMR starpsektoru darba grupas loceklis un ir aktīvi piedalījies Zviedrijas Nacionālā rīcības plāna pret AMR izstrādē. Kopš 2015. gada *Lars Blad* strādā arī kā konsultants Pasaules Veselības organizācijas Eiropas reģionā, sniedzot atbalstu (gan tieši, gan attālināti), galvenokārt, Austrumeiropas un Centrālāzijas valstīm, izstrādājot AMR pārvaldības sistēmu, tostarp, Nacionālo rīcības

plānu cīņā ar AMR.

Dr.med. Elīna Dimiņa, Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekciju slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vadītāja (kopš 2018.gada). Līdz tam SPKC galvenais speciālists antimikrobiālās rezistences jautājumos un VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" sabiedrības veselības speciālists epidemioloģijas jautājumos. No 2006.-2014.gadam mācībspēks Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē. Zinātniskā interese saistīta ar antimikrobiālo rezistenci, racionālu antimikrobiālo līdzekļu lietošanu un infekciju kontroli ārstniecības iestādēs. Piedalījies pētījumos par antimikrobiālās rezistences izplatību Latvijā un antibiotiku lietošanu. Elīna Dimiņa koordinējusi divus Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) ar veselības aprūpi saistītus infekciju un antibiotiku lietošanas prevalences pētījumus. Ieguvusi sabiedrības veselības speciālista izglītību Rīgas Stradiņa universitātē un maģistra grādu sabiedrības veselībā *Umea* universitātē (Zviedrija 2005.gads). 2013. gadā Latvijas Universitātē piešķirts medicīnas doktora grāds sabiedrības veselības apakšnozarē par promocijas darbu "Antibakteriālo līdzekļu patēriņš un tā izmaiņas Latvijas slimnīcās". Vairāku zinātnisku publikāciju autore un līdzautore.

Dr.med.vet., Ph.D., Aivars Bērziņš, šobrīd ir Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" direktors, profesors Latvijas Lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultātē, Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, kā arī Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) valdes loceklis. Iepriekš viņš ir vadījis Institūta "BIOR" Pētniecības un attīstības departamentu, ieņēmis dažādus akadēmiskos amatus Latvijas Lauksaimniecības universitātē un Helsinku universitātē, bijis Zemkopības ministrijas Valsts sekretāra vietnieks pārtikas aprites un veterinārajos jautājumos, bijis viespētnieks ASV Purdue universitātē un Norvēģijas Veterinārās augstskolas Pārtikas higiēnas departamentā.

Aivars Bērziņš ir absolvējis Latvijas Lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultāti un aizstāvējis doktora disertāciju Helsinku universitātes Veterinārmedicīnas fakultātes Pārtikas un vides higiēnas departamentā, iegūstot veterinārmedicīnas zinātņu doktora grādu. Zinātniskās intereses saistītas ar pārtikas un ūdens mikrobiālo piesārņojumu, tā izsekojamību un kontroli, zoonožu

molekulāro epidemioloģiju un antimikrobiālo rezistenci.

Dr. med. vet. Kaspars Kovaļenko Veterinārmedicīnas fakultātes, Pārtikas un vides higiēnas institūta asociētais profesors un institūta direktors. Savas zinātniskās karjeras laikā ir veicis pētījumus, veterinārajā infektoloģijā, bakterioloģijā, kā arī tēmās, kas skar pārtikas drošību, pārtikas infekcijas un pārtikas kvalitāti. Aktīvi sadarbojas ar Pizas Universitātes (Itālija), Bari Universitātes (Itālija) pētniekiem antimikrobiālās rezistences, infektoloģijas un farmakoloģijas jautājumos un Igaunijas Dabas Zinātņu universitāti (EMU) pētniekiem pārtikas drošības un pārtikas infekciju jautājumos. Veterinārās infektoloģijas jomā pētījumus veicis galvenokārt par *Campylobacter fetus* subsp. *fetus* un *Campylobacter fetus* subsp. *veneralis* ietekmi uz liellopu reproduktīvajiem rādītājiem. Kā pētnieks piedalījies pētījumos par zoonotisko aģentu prevalenci un to antimikrobiālo rezistenci teļiem Latvijā un par *Yersinia* spp. un *Campylobacter* spp. sastopamību cūkām Latvijā. Pārtikas drošības un kvalitātes pētniecībā aktīvi sadarbojas ar LLU, Pārtikas tehnoloģijas fakultātes pētniekiem pētījumos par dažādu termiski apstrādātu pārtikas produktu kvalitāti un drošību uzglabāšanas laikā. Pētniecībā lielāko uzsvāri Kaspars Kovaļenko liek uz pētījumiem, kas saistīti ar kampilobaktēriju un kampilobakteriozi gan cilvēkiem, gan dzīvniekiem, un šo mikroorganismu radītu saslimšanu sekām. Tāpat Kaspars Kovaļenko ir Baltijas reģiona un Eiropas veterināro infektologu tīklu loceklis, kur aktīvi strādā pie dažādu infekcijas slimību, tai skaitā zoonožu izpēti. 2013. gadā Latvijas Lauksaimniecības Universitātē piešķirts veterinārmedicīnas doktora grāds par promocijas darbu "Termofilās kampilobaktērijas broilercāļu gaļas ražošanas ķēdē Latvijā". Vairāku zinātnisku publikāciju autors un līdzautors.

Aija Vilde ir sertificēta infektoloģe, hepatoloģe ar darba pieredzi kopš 2005. gada. 2007. gadā absolvējusi Rīgas Stradiņa universitātes Ārstniecības fakultāti, iegūstot ārsta grādu. 2011. gadā Rīgas Stradiņa universitātes Tālākizglītības fakultātes rezidentūrā iegūts ārsta infektologa sertifikāts. Aija Vilde 2009. - 2010. gadā Porto universitātē (Portugālē) ERASMUS programmas ietvaros mācījusies rezidentūrā infektologa specialitātē. 2016.g.oktobrī stažējusies Berlīnē (Vācijā) *Charite* klīnikā. Strādā Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā, kā arī ir LU Medicīnas fakultātes lektore. Kopš 2013. gada Aija Vilde ir BARN (*The Baltic Antibiotic Resistance collaborative Network*) biedrs, bet kopš 2010. gada ir ESCMID (*European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases*) biedrs.

Prof., Dr. med. Jana Pavāre pediatre, Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Pediatrijas katedras asociētā profesore, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas Bērnu slimību klīnikas vadītājas vietniece. 1996. gadā iegūts Ārsta grāds Latvijas Medicīnas Akadēmijā, 2011. gadā iegūts medicīnas zinātņu doktora grāds, promocijas darba tēma „Sistēmiskā iekaisuma atbildes sindroma (SIRS) un sepses epidemioloģija, klīnika un agrīna diagnostika stacionārā ārstētiem bērniem”. Zinātniskās aktivitātes fokusētas uz bērnu sepses un smagu bakteriālu infekciju agrīnu klīnisku un laboratoru diagnostiku. Pētniece vairākās Valsts Pētījumu programmās, pašreiz vadošā pētniece HORIZON 2020 pētījumā *“Personalized Risk assessment in febrile illness to optimize Real-life Management across the European Union”* (PERFORM). LR Veselības ministrijas galvenā speciāliste pediatrijā.

Doc., Dr. pharm. Inese Sviestiņa ir klīniskā farmaceite VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, kā arī docente Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē, kur lasa “Klīniskās farmācijas” kursu Farmācijas programmas studentiem. 1999. gadā Inese Sviestiņa ieguvusi maģistra grādu mākslās, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā un turpinājusi mācības Latvijas Kultūras akadēmijā, kur 2001. gadā ieguvusi maģistra grādu kultūras teorijā. Farmaceita grādu Inese Sviestiņa ieguvusi 2002. gadā, Latvijas Medicīnas akadēmijā, 2008. gadā Rīgas Stradiņa universitātē ieguvusi Veselības zinātņu maģistra grādu veselības aprūpē un 2015. gadā Farmācijas Doktora grādu Klīniskajā farmācijā. Ineses Sviestiņas pētniecības darbs ir fokusējies uz antibiotiku politiku un zālēm bērniem.

Zane Linde-Ozola ir sociālo zinātņu pētniece veselības politikas un aprūpes jautājumos. Ieguvusi sociologa izglītību Latvijas Universitātē, šobrīd studē doktorantūrā Lidsas Universitātē, Anglijā ar specializāciju veselības aprūpes politikas un sistēmas analizē. Doktora darbs veltīts ar veselības aprūpi saistītu infekciju kontroles politikai un praksei Latvijā. Zanes Lindes-Ozolas iepriekšējais pētnieciskais darbs ir fokusējies uz veselības aprūpes kvalitātes, pacientu drošības, vardarbības pret bērnu un sievieti novēršanas, medicīnisko biotehnoloģiju, mājas aprūpes un veselības aprūpes uzņēmējdarbības jomām.

<https://www.spkc.gov.lv/lv/konference-kopa-pret-antimikrobiālo-rezistenci>